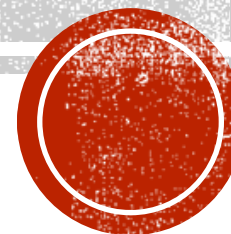

JEDNOTLIVÉ SMLUVNÍ TYPY

NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK

- Odbourává dvoukolejnost (občan + obchod)
- Ruší některé zvláštní zákony – např.
  - Zákon o pojistné smlouvě
  - Zákon o nájmu a podnájmu nebytových prostor
- **x** ale i jiné zákony upravují smluvní typy – např.
  - Zákon o myslivosti – nadále upraven nájem honitby

NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK

- Zavádí některé zcela nové (staronové) smluvní typy:
  - Smlouvu o výměnku
  - Smlouvu o zdravotní péči
  - Smlouvu o výprose
  - Smlouvu o pachtu

HLAVA II

ZÁVAZKY Z PRÁVNÍCH

JEDNÁNÍ

- Díl 1: Převedení věci do vlastnictví jiného
- Díl 2: Přenechání věci k užití jinému
- Díl 3: Pracovní poměr
- Díl 4: Závazky ze schovacích smluv
- Díl 5: Závazky ze smluv příkazního typu
- Díl 6: Zájezd
- Díl 7: Závazky ze smluv o přepravě
- Díl 8: Dílo
- Díl 9: Péče o zdraví
- Díl 10: Kontrolní činnost
- Díl 11: Závazky ze smlouvy o účtu, jednorázovém vkladu, akreditivu a inkasu

HLAVA II

ZÁVAZKY Z PRÁVNÍCH

JEDNÁNÍ

- Díl 12: Závazky ze zaopatřovacích smluv
- Díl 13: Společnost
- Díl 14: Tichá společnost
- Díl 15: Závazky z odvážných smluv
- Díl 16: Závazky z právního jednání jedné osoby

HLAVA III

ZÁVAZKY Z DELIKTŮ

- Díl 1: Náhrada majetkové a nemajetkové újmy
- Díl 2: Zneužití a omezení soutěže

HLAVA IV ZÁVAZKY Z JINÝCH PRÁVNÍCH DŮVODŮ

- Díl 1: Bezdůvodné obohacení
- Díl 2: Nepříkázané jednání a upotřebení cizí věci k prospěchu jiného

DÍL 1: PŘEVEDENÍ VĚCI DO VLASTNICTVÍ JINÉHO

- Darování
- Koupě

DAROVÁNÍ

- **Darovací smlouvou *dárce* bezplatně převádí vlastnické právo k věci nebo se zavazuje obdarovanému věc bezplatně převést do vlastnictví a *obdarovaný* dar nebo nabídku přijímá.**
- **Plnění z pouhé společenské služby není darováním, je-li z chování stran zřejmé, že se nechtějí smluvně vázat.**
- **Kdo druhému dar *jen slíbí*, není zavázán darovat, ale ten, kdo slib obdržel, má právo, aby mu slibující nahradil náklady účelně vynaložené v očekávání daru.**
- **Dárce může darovat třeba i *všechn svůj současný majetek*. Smlouva, kterou někdo daruje svůj *budoucí majetek*, platí jen potud, pokud nepřesahuje polovinu tohoto majetku.**
- **Darování *věci, kterou dárce nemá*, je platné, jen zaváže-li se dárce ve smlouvě věc nabýt.**

DAROVÁNÍ - FORMA

- Při darování věci zapsané do veřejného seznamu vyžaduje smlouva **písemnou formu**.
- **Písemnou formu** vyžaduje smlouva také tehdy, nedojde-li k odevzdání věci zároveň s projevem vůle darovat a přijmout dar. Dárce je zavázán k odevzdání daru, není však povinen platit úrok z prodlení.

DAROVÁNÍ – ODSTOUPENÍ OD SMLOUVY

- Zavázal-li se dárce odevzdat dar po uzavření smlouvy, může od smlouvy odstoupit a odevzdání daru odepřít, *změní-li se po uzavření smlouvy okolnosti* do té míry, že by *plnění podle smlouvy vážně ohrozilo dárce výživu nebo plnění dárce vyživovací povinnosti*. Odevzdal-li již dárce část daru, může od smlouvy odstoupit jen ohledně toho, co dosud nesplnil.

DAROVÁNÍ

- Bylo-li někomu něco dáno z uznání nebo vzhledem k jeho zásluhám nebo jako zvláštní odměna, je to **darování, pokud na to příjemce neměl již dříve právo**.
- Bylo-li ujednáno, že i dárce bude **navzájem obdarován**, jedná se o darování jen vzhledem k tomu, oč hodnota plnění jedné strany převyšuje hodnotu plnění druhé strany.

DAROVÁNÍ PODPORY

- Zaváže-li se dárce obdarovaného **pravidelně podporovat**, přechází právo na podporu i povinnost k podpoře na dědice dárce a obdarovaného, jen pokud to bylo výslovně ujednáno.

DAROVÁNÍ PRO PŘÍPAD SMRTI - ODKAZ

- Darování závislé na podmínce, že obdarovaný dárce přežije, se posuzuje zpravidla jako **odkaz**.
- Podle ustanovení o darování se řídí, přijme-li obdarovaný dar a vzdá-li se dárce výslovně práva dar odvolat a vydá o tom obdarovanému listinu.

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O PLATNOSTI DAROVÁNÍ

- **Osoba omezená ve svéprávnosti je způsobilá darovat a přijmout dar *malé hodnoty* nebo dar *vzhledem k okolnostem obvyklý*.**
  - **Darování osobě, která provozuje zařízení, kde se poskytují zdravotnické nebo sociální služby, anebo osobě, která takové zařízení spravuje nebo je v něm **zaměstnána**, je neplatné, stalo-li se v době, kdy dárce byl v péči takového zařízení nebo jinak přijímal jeho služby.**
- nepoužije, je-li obdarovaný osobou dárce blízkou.

ODVOLÁNÍ DARU PRO NOUZI

Upadne-li dárce po darování do takové nouze, že nemá ani na nutnou výživu vlastní nebo nutnou výživu osoby, k jejíž výživě je podle zákona povinen, může **dar odvolat** a požadovat po obdarovaném, aby mu dar **vydal zpět** nebo **zaplatil jeho obvyklou cenu**, nanejvýš však v tom rozsahu, v jakém se dárci nedostává prostředků k uvedené výživě. Obdarovaný se může této povinnosti zprostit poskytováním toho, co je k této výživě potřeba.

→ Obdarovaný nemá tuto povinnost, je-li sám v obdobné nouzi jako dárce.

! Právo odvolat dar **nemá** dárce, který si stav nouze přivodil **úmyslně nebo z hrubé nedbalosti**.

ODVOLÁNÍ DARU PRO NEVDĚK

- **Ublížil-li** obdarovaný dárci **úmyslně nebo z hrubé nedbalosti** tak, že zjevně porušil dobré mravy, může dárce, neprominul-li to obdarovanému, od darovací smlouvy pro jeho nevděk odstoupit. Byl-li dar již odevzdán, má dárce právo požadovat vydání celého daru, a není-li to možné, zaplacení jeho obvyklé ceny.
- Odůvodňují-li to okolnosti, považuje se za nevděk vůči dárci také zjevné porušení dobrých mravů vůči osobě obdarovanému blízké.
- **Nevděk** činí obdarovaného co do jeho osoby **nepoctivým držitelem**.

ODVOLÁNÍ DARU PRO NEVDĚK

- **Právo odvolat dar přechází na dárcova dědice**, zabránil-li obdarovaný dárci v odvolání daru nebo zabránila-li v tom dárci **vyšší moc**.
- Dárce může dar pro nevděk odvolat **do jednoho roku** ode dne, co obdarovaný dárci ublížil, ale dozví-li se o tom dárce později, do jednoho roku ode dne, kdy získal vědomost o důvodu pro odvolání daru. **Dědic** dárce může dar odvolat nejpozději **do jednoho roku** od smrti dárce.
- Je-li dar odvolán později a namítne-li obdarovaný opožděné odvolání daru, soud k odvolání nepřihlédne.

KOUPĚ

- **Kupní smlouvou se *prodávající zavazuje***, že kupujícímu odevzdá věc, která je předmětem koupě, a umožní mu nabytí vlastnické právo k ní, a ***kupující se zavazuje***, že věc převezme a zaplatí prodávajícímu kupní cenu.
- Neplyne-li ze smlouvy nebo zvyklostí něco jiného, jsou prodávající a kupující zavázáni splnit své povinnosti současně.
- **Kupní cena** je ujednána dostatečně určitě, je-li ujednán alespoň způsob jejího určení.
- Náklady spojené s odevzdáním věci v místě plnění nese prodávající. Náklady spojené s převzetím věci nese kupující.
- Na kupujícího **přechází nebezpečí škody** na věci současně s nabytím vlastnického práva. Nabude-li kupující vlastnické právo před odevzdáním věci, má prodávající až do odevzdání věci práva a povinnosti schovatele.

KOUPĚ MOVITÉ VĚCI

- Jako koupě movité věci se posoudí každá koupě, jejímž předmětem není nemovitá věc, jakož i koupě součásti nemovité věci, má-li kupující podle smlouvy nabýt součást po oddělení jako věc movitou. Za kupní smlouvu se vždy považuje **smlouva o dodání spotřebního zboží**, které je ***nutné sestavit*** nebo ***vytvořit***.
- Mají-li strany vůli uzavřít kupní smlouvu **bez určení kupní ceny**, platí za ujednanou kupní cena, za niž se týž nebo srovnatelný předmět v době uzavření smlouvy a za obdobných smluvních podmínek ***obvykle prodává***.

POVINNOSTI PRODÁVAJÍCÍHO

- Prodávající kupujícímu odevzdá věc, jakož i doklady, které se k věci vztahují, a umožní kupujícímu nabýt vlastnického práva k věci v souladu se smlouvou.
- Prodávající splní povinnost odevzdat věc kupujícímu, umožní-li mu nakládat s věcí v místě plnění a včas mu to oznámí.
- Má-li prodávající věc odeslat, odevzdá věc kupujícímu předáním prvnímu dopravci k přepravě pro kupujícího a umožní kupujícímu uplatnit práva z přepravní smlouvy vůči dopravci.
- Je-li kupujícím **spotřebitel**, platí pouze tehdy, pokud dopravce určil kupující, aniž mu byl prodávajícím nabídnut. V opačném případě je věc kupujícímu odevzdána, až mu ji dopravce předá.

PŘEDMĚT KOUPĚ

- Prodávající odevzdá kupujícímu předmět koupě **v ujednaném množství, jakosti a provedení**. Nejsou-li jakost a provedení ujednány, plní prodávající v jakosti a provedení **vhodných pro účel patrný ze smlouvy**; jinak **pro účel obvyklý**.
- Při určení jakosti nebo provedení podle smluveného vzorku nebo předlohy musí věc **jakostí nebo provedením odpovídat vzorku nebo předloze**.
- Není-li ujednáno, jak má být **věc zabalena**, zabalí prodávající věc **podle zvyklostí**.
- Vyplývá-li ze smlouvy nebo z povahy předmětu koupě, že **množství je určeno jen přibližně**, určí přesné množství prodávající. Má se za to, že odchylka nesmí přesáhnout pět procent množství určeného ve smlouvě.

PRÁVA Z VADNÉHO PLNĚNÍ

- Věc je **vadná**, nemá-li vlastnosti stanovené. Za **vadu** se považuje i plnění jiné věci. Za vadu se považují i vady v dokladech nutných pro užívání věci.
- **Právo kupujícího z vadného plnění** zakládá vada, kterou má věc při přechodu nebezpečí škody na kupujícího, byť se projeví až později. Právo kupujícího založí i později vzniklá vada, kterou prodávající způsobil porušením své povinnosti.

PRÁVA Z VADNÉHO PLNĚNÍ

- Kupující nemá práva z vadného plnění, jedná-li se o vadu, kterou musel s **vynaložením obvyklé pozornosti poznat již při uzavření smlouvy**. To neplatí, ujistil-li ho prodávající výslovně, že věc je bez vad, anebo zastřel-li vadu lstivě.
- Kupující věc podle možnosti **prohlédne co nejdříve po přechodu nebezpečí škody na věci a přesvědčí se o jejích vlastnostech a množství**.

PRÁVA Z VADNÉHO PLNĚNÍ

- Je-li vadné plnění podstatným porušením smlouvy, má kupující **právo**
  - a) na odstranění vady dodáním nové věci bez vady nebo dodáním chybějící věci,
  - b) na odstranění vady opravou věci,
  - c) na přiměřenou slevu z kupní ceny, nebo
  - d) odstoupit od smlouvy.
- Kupující sdělí prodávajícímu, jaké právo si zvolil, při oznámení vady, nebo bez zbytečného odkladu po oznámení vady.
- Nezvolí-li kupující své právo včas, má práva **jako u nepodstatného porušení smlouvy**.

PRÁVA Z VADNÉHO PLNĚNÍ

- Je-li vadné plnění **nepodstatným porušením smlouvy**, má kupující právo na odstranění vady, anebo na přiměřenou slevu z kupní ceny.
  - Dokud kupující neuplatní právo na slevu z kupní ceny nebo neodstoupí od smlouvy, může **prodávající dodat to, co chybí, nebo odstranit právní vadu**. Jiné vady může prodávající odstranit podle své volby **opravou věci nebo dodáním nové věci**; volba nesmí kupujícímu způsobit nepřiměřené náklady.
  - Neodstraní-li prodávající vadu věci včas nebo vadu věci odmítne odstranit, může kupující požadovat **slevu z kupní ceny, anebo může od smlouvy odstoupit**. Provedenou volbu nemůže kupující změnit bez souhlasu prodávajícího.
  - Do odstranění vady nemusí kupující platit část kupní ceny odhadem přiměřeně odpovídající jeho právu na slevu.
  - Při dodání nové věci vrátí kupující prodávajícímu na jeho náklady věc původně dodanou.
- ! Neoznámil-li kupující vadu věci včas, pozbývá právo odstoupit od smlouvy.

POVINNOST KUPUJÍCÍHO

- Kupující **zaplatí kupní cenu a věc převezme.**
- Kupující nemusí kupní cenu zaplatit, dokud nemá možnost si věc prohlédnout. To neplatí, byl-li ujednán takový způsob předání věci, který možnost prohlídky vylučuje.

Kupující v prodlení s převzetím věci nebo s placením

- Kdo uchovává věc pro druhou stranu, může ji zadržet, dokud mu druhá strana neuhradí účelně vynaložené náklady spojené s uchováním věci.

Nebezpečí škody

- Nebezpečí škody přechází na kupujícího **převzetím věci.**

SVÉPOMOCNÝ PRODEJ

- Prodlení strany s převzetím věci vzniká druhé straně **právo věc po předchozím upozornění na účet prodlévajícího vhodným způsobem prodat** poté, co prodlévajícímu poskytla dodatečnou přiměřenou lhůtu k převzetí.
- To platí i tehdy, prodlévá-li strana s placením, kterým je předání věci podmíněno.
- Hrozí-li věci **rychlá zkáza** a není-li na upozornění čas, není upozornění nutné.

KOUPĚ NEMOVITÉ VĚCI

- Při prodeji a koupi nemovité věci vyžaduje kupní smlouva **písemnou formu**.
- Kupující má právo na **přiměřenou slevu z kupní ceny**, nemá-li pozemek výměru určenou v kupní smlouvě. ***Nemá-li však pozemek výměru zapsanou ve veřejném seznamu, má kupující právo na přiměřenou slevu z kupní ceny, jen bylo-li to ujednáno.***
- Neoznámil-li kupující prodávajícímu skrytou vadu stavby spojené se zemí pevným základem **do pěti let od nabytí**, soud kupujícímu právo z vadného plnění nepřizná, namítne-li prodávající, že vada nebyla včas oznámena. Prodávající však nemá právo na námitku, je-li vada důsledkem skutečnosti, o které prodávající v době odevzdání věci věděl nebo musel vědět.
- Ujedná-li strany, kdy má kupující nemovitou věc **převzít**, náleží kupujícímu od ujednané doby převzetí plody a užitky nemovité věci. Ve stejné době přejde nebezpečí škody na věci na kupujícího.

PŘENECHÁNÍ VĚCI K UŽITÍ JINÉMU

- Výprosa
- Výpůjčka
- Nájem
- Pacht
- Licence
- Zápůjčka
- Úvěr

VÝPROSA

- Bezplatná půjčka, aniž se ujedná doba, po kterou se má věc užívat, ani účel, ke kterému se má věc užívat.
- Vlastník může žádat kdykoli vrácení věci zpět.

VÝPŮJČKA

- **Smlouvou o výpůjčce** půjčitel přenechává vypůjčiteli nezuživatelnou věc a zavazuje se mu umožnit její bezplatné dočasné užívání.
- Vypůjčitel nabývá právo věc ***užívat ujednaným způsobem***, a nebyl-li ujednán, ***způsobem přiměřeným povaze věci***. Vypůjčitel není oprávněn věc přenechat jiné osobě bez svolení půjčitele.

VÝPŮJČKA

- Půjčitel se nemůže domáhat předčasného vrácení věci; to neplatí, užije-li vypůjčitel věc v rozporu se smlouvou.
- Potřebuje-li půjčitel věc nevyhnutelně dříve z důvodu, který nemohl při uzavření smlouvy předvídat, může se domáhat jejího předčasného vrácení, jen bylo-li to ujednáno.
- **Obvyklé náklady spojené s užíváním věci nese vypůjčitel ze svého.**

NÁJEM

- **Nájemní smlouvou** se pronajímatel zavazuje přenechat nájemci věc k dočasnému užívání a nájemce se zavazuje platit za to pronajímateli nájemné.
- Pronajmout lze **věc nemovitou i nezužitelnou věc movitou**. Pronajmout lze i část nemovité věci.
- Neuvednou-li strany dobu trvání nebo den skončení nájmu, platí, že se jedná o **nájem na dobu neurčitou**.
- Uvednou-li strany nájem na dobu určitou delší než padesát let, ***má se za to***, že byl nájem ujednán **na dobu neurčitou** s tím, že v prvních padesáti letech lze nájem vypovědět jen z ujednaných výpovědních důvodů a v ujednané výpovědní době.

PODNÁJEM

- Souhlasí-li pronajímatel, může nájemce zřídit třetí osobě k věci užívací právo; byla-li nájemní smlouva uzavřena v písemné formě, vyžaduje i **souhlas pronajímatele písemnou formu**.
- Zřídí-li nájemce třetí osobě užívací právo k věci bez souhlasu pronajímatele, považuje se to za **hrubé porušení nájemcových povinností** způsobující pronajímateli vážnější újmu.
- Užívací právo lze třetí osobě zřídit jen na dobu nájmu věci; k odchylnému ujednání se nepřihlíží.
- Umožní-li nájemce užívat věc třetí osobě, odpovídá pronajímateli za jednání této osoby stejně, jako kdyby věc užíval sám.

NÁJEMNÉ

- Nájemné se platí v ujednané výši, a není-li ujednána, platí se ve výši obvyklé v době uzavření nájemní smlouvy s přihlédnutím k nájemnému za nájem obdobných věcí za obdobných podmínek.
- Má-li být nájemné podle ujednání stran plněno jinak než v penězích, je rozhodná majetková hodnota poskytovaného plnění vyjádřená v penězích.
- Nájemné se platí **měsíčně pozadu**.

NÁJEM BYTU

- smlouva vyžaduje **písemnou formu**; pronajímatel však nemá právo namítnout vůči nájemci neplatnost smlouvy pro nedostatek formy.
- Užívá-li nájemce byt po dobu tří let v dobré víře, že nájem je po právu, považuje se nájemní smlouva za **řádně uzavřenou**.

NÁJEMNÉ

- Strany ujednají nájemné **pevnou částkou**. Má se za to, že se nájemné sjednává za jeden měsíc.
- Neujednají-li strany výši nájemného, vznikne pronajímateli právo na nájemné v takové výši, jaká je v den uzavření smlouvy v místě obvyklá pro nový nájem obdobného bytu za obdobných smluvních podmínek.

- Strany si mohou ujednat každoroční zvyšování nájemného.

Neujednají-li si strany zvyšování nájemného nebo nevyloučí-li zvyšování nájemného výslovně, může pronajímatel v písemné formě navrhnout nájemci zvýšení nájemného až do výše srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě, pokud navržené zvýšení spolu s tím, k němuž již došlo v posledních třech letech, nebude vyšší než dvacet procent.

JISTOTA

- Ujednají-li strany, že nájemce dá pronajímateli **peněžitou jistotu**, že zaplatí nájemné a splní jiné povinnosti vyplývající z nájmu, nesmí být jistota vyšší než šestinásobek měsíčního nájemného.
- **Při skončení nájmu** pronajímatel **vrátí** jistotu nájemci; započte si přitom, co mu nájemce případně z nájmu dluží. Nájemce má právo na úroky z jistoty od jejího poskytnutí alespoň ve výši zákonné sazby.

SKONČENÍ NÁJMU

Nájem na dobu určitou může nájemce vypovědět i před uplynutím ujednané doby,

- a) **ztratí-li způsobilost k činnosti**, k jejímuž výkonu je prostor sloužící podnikání určen,
- b) **přestane-li být najatý prostor z objektivních důvodů způsobilý k výkonu činnosti**, k němuž byl určen, a pronajímatel nezajistí nájemci odpovídající náhradní prostor, nebo
- c) **porušuje-li pronajímatel hrubě své povinnosti vůči nájemci.**

Jedná-li se o **nájem na dobu určitou**, má **pronajímatel** právo nájem vypovědět i před uplynutím ujednané doby,

- a) má-li být **nemovitá věc**, v níž se prostor sloužící podnikání nachází, **odstraněna**, anebo **přestavována** tak, že to brání dalšímu užívání prostoru, a pronajímatel to při uzavření smlouvy nemusel ani nemohl předvídat, nebo
- b) **porušuje-li nájemce hrubě své povinnosti vůči pronajímateli**, např. je po dobu delší než jeden měsíc v prodlení s placením nájemného nebo služeb spojených s užíváním prostoru sloužícího podnikání.

Ve výpovědi musí být uveden její **důvod**; výpověď, v níž není uveden její důvod, je neplatná.

Výpovědní doba je tříměsíční.

PACHT

- Institut podobný nájmu s tím, že na rozdíl od nájmu připadají propachovateli rovněž plody z propachtované (pronajaté) věci – pachtýř se zavazuje platit pachtovné nebo poskytnout poměrnou část výnosu z věci

např. úroda z pole, zisk z podniku apod.

LICENCE

- Licenční smlouvou poskytuje poskytovatel nabyvateli **oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví** (licenci) v ujednaném omezeném nebo neomezeném rozsahu a nabyvatel se zavazuje, není-li ujednáno jinak, poskytnout poskytovateli odměnu.
- Smlouva vyžaduje písemnou formu.

ZÁPŮJČKA

- Přenechá-li zapůjčitel vydlužiteli zastupitelnou věc tak, aby ji užil podle libosti a po čase vrátil věc stejného druhu, vznikne **smlouva o zápůjčce**.
- Při **peněžité zápůjčce** lze ujednat úroky. Totéž platí o zápůjčce poskytnuté v cenných papírech.
- Při **nepeněžité zápůjčce** lze ujednat místo úroků plnění přiměřeného většího množství nebo věcí lepší jakosti, ale téhož druhu.

ÚVĚR

- Smlouvou o úvěru se úvěrující zavazuje, že úvěrovanému **poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky**, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky **vrátit a zaplatit úroky**.
- Může být účelově vázán.

DÍLO

- **Smlouvou o dílo** se zhotovitel zavazuje provést na svůj náklad a nebezpečí pro objednatele dílo a objednatel se zavazuje dílo převzít a zaplatit cenu.
- **Cena díla** je ujednána dostatečně určitě, je-li dohodnut alespoň způsob jejího určení, anebo je-li určena alespoň odhadem. Mají-li strany vůli uzavřít smlouvu bez určení ceny díla, platí za ujednanou cena placená za totéž nebo srovnatelné dílo v době uzavření smlouvy a za obdobných smluvních podmínek.
- **Dílem** se rozumí zhotovení určité věci, nespadá-li pod kupní smlouvu, a dále údržba, oprava nebo úprava věci, nebo činnost s jiným výsledkem. Dílem se rozumí ***vždy zhotovení, údržba, oprava nebo úprava stavby nebo její části.***

PÉČE O ZDRAVÍ

- **Smlouvou o péči o zdraví** se poskytovatel vůči příkazci zavazuje pečovat v rámci svého povolání nebo předmětu činnosti o zdraví ošetřovaného, ať již je jím příkazce nebo třetí osoba.
- Příkazce zaplatí poskytovateli **odměnu**, je-li to ujednáno; to neplatí, stanoví-li jiný právní předpis, že se péče o zdraví hradí výlučně z jiných zdrojů.
- **Péče o zdraví** zahrnuje úkon, prohlídku nebo radu a všechny další služby, které se týkají bezprostředně ošetřovaného a které jsou vedeny snahou zlepšit nebo zachovat jeho zdravotní stav. Péče o zdraví však **není činnost spočívající jen v prodeji nebo jiném převodu léků**.

POUČENÍ

- Poskytovatel srozumitelně vysvětlí ošetřovanému zamýšlené vyšetření i navrhovanou péči o zdraví; po příslušném vyšetření poskytovatel vysvětlí ošetřovanému jeho zdravotní stav a péči o zdraví i při dalším postupu. Žádá-li o to ošetřovaný, podá mu poskytovatel vysvětlení v písemné formě.
- Není-li ošetřovaný plně svéprávný, ale přesto je schopen úsudku, poučí se způsobem přiměřeným jeho schopnosti vysvětlení pochopit; vysvětlení se **podá i jeho zákonnému zástupci**.
- **Vysvětlení je řádně podáno**, lze-li rozumně předpokládat, že ošetřovaný pochopil svůj zdravotní stav, způsob, účel a nezbytnost péče o zdraví včetně očekávaných následků i možných nebezpečí pro své zdraví, jakož i to, zda přichází v úvahu i případný jiný způsob péče o zdraví.

PÉČE O ZDRAVÍ

- Ke každému úkonu v rámci péče o zdraví se vyžaduje **souhlas ošetřovaného, ledaže zákon stanoví, že souhlasu není třeba**. Odmítne-li ošetřovaný souhlas, potvrdí to poskytovateli na jeho žádost v písemné formě.
- Poskytovatel neumožní jiné osobě pozorovat péči o zdraví ošetřovaného, ledaže ten dal k tomu souhlas. To neplatí, vyžaduje-li se přítomnost jiné osoby, aby bylo prokázáno, nakolik se vyhovělo požadavkům odborné péče.
- Poskytovatel odpovídá za to, že splní své povinnosti **s péčí řádného odborníka**; k ujednáním, která to vylučují nebo omezují, se nepřihlíží.

ZÁZNAMY O PÉČI O ZDRAVÍ

- **Poskytovatel vede záznamy o péči o zdraví**, z nichž musí být zřejmé údaje o zdravotním stavu ošetřovaného a o poskytovatelově činnosti, včetně podkladů osvědčujících správnost těchto údajů, v rozsahu nezbytném pro poskytování řádné péče o zdraví. Záznamy poskytovatel uchová tak dlouho, jak to vyžaduje potřeba odborné péče.
- Do záznamů poskytovatel vždy poznamená, kdo do nich nahlížel.
- Požádá-li o to ošetřovaný, umožní mu poskytovatel bez zbytečného odkladu **nahlédnout do záznamů**, které o něm vede, a **umožní mu pořizovat si z nich výpisy, opisy nebo kopie**, popřípadě mu sám vydá proti zaplacení přiměřené náhrady z nich výpis, opis nebo kopii.
- Obsahují-li záznamy rovněž údaje o třetí osobě, nelze je zpřístupnit bez jejího souhlasu.
- Bez souhlasu ošetřovaného může poskytovatel sdělit údaje o něm **v anonymizované podobě k účelům vědeckého nebo statistického šetření** týkajícího se zdravotního stavu obyvatelstva a jeho skupin, lze-li rozumně předpokládat, že souhlas nelze opatřit vůbec nebo včas a

BEZDŮVODNÉ OBOHACENÍ

- **Kdo se na úkor jiného bez spravedlivého důvodu obohatí, musí ochuzenému vydat, oč se obohatil.**
- **Bezdůvodně se obohatí zvláště ten, kdo získá majetkový prospěch:**
  - **plněním bez právního důvodu,**
  - **plněním z právního důvodu, který odpadl,**
  - **protiprávním užitím cizí hodnoty**
  - **tím, že za něho bylo plněno, co měl po právu plnit sám.**

